

Františkovo slovo

č.220

Guadalupe Ortiz: dostupná svatost „odvedle“

Bůh nás miluje mnohem více než my sami sebe

Papež: Evangelizace je svědectví, nikoli proselytismus

Ježíšův pokoj je jako hlubina v moři, jehož hladinou zmítají vlny

Vincent Lambert: Odvolací soud nařídil obnovení výživy

Evangelium učí, že problémy se v církvi neřeší podle připraveného receptu

výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

Guadalupe Ortiz: dostupná svatost „odvedle“

Madrid. Kardinál Angelo Becciu, prefekt Kongregace pro svatořečení, dnes ve španělském hlavním městě zařadil mezi blahoslavené vůbec první laičku z osobní prelatury *Opus Dei*, profesorku chemie a neúnavnou spolupracovnici Josemaríi Escrivá de Balaguer, Guadalupe Ortiz de Landázuri. Stalo se tak v rodném městě a ve výroční den prvního svatého přijímání nové blahoslavené.

Guadalupe Ortiz de Landázuri byla jednou z prvních žen, které následovaly sv. Josemaríu Escrivá v jeho přesvědčení o univerzálním povolání ke svatosti. Narodila se roku 1916 v Madridu jako poslední ze čtyř dětí (jeden ze tří bratrů bohužel zemřel již v dětství) a již od prvních let života se projevila její duševní síla a nebojácná povaha. Rodiče - Manuel Ortiz de Landázuri a Eulogia Fernández-Heredia - ji vychovali v křesťanské víře. Otec byl důstojníkem španělské armády, což rodinu na nějaký čas zavedlo do marockého Tetuánu, kde sloužil. Ve třicátých letech se rodina vrátila do Madridu, kde se Guadalupe zapsala na chemickou fakultu. V jejím ročníku studovalo celkem pět žen (ze 70 posluchačů). V letech španělské občanské války (1936-1939) byl její otec zatčen, uvězněn a odsouzen k zastřelení, protože odmítl opustit muže ze své vojenské jednotky. Guadalupe, které tehdy bylo dvacet let, mu byla v posledních hodinách života nablízku a odpustila těm, kteří rozhodli o otcově smrti. Navzdory nesmírné bolesti nikdy nechovala zášť vůči španělským republikánům a při pozdějším pobytu v Mexiku udržovala vztahy s různými představiteli této strany, kteří se tam uchýlili do exilu.

Guadalupe po skončení univerzity vyučovala na madridských školách, až jednou, v roce 1944, při nedělní eucharistii pocítila náhlý dotek Boží milosti. Toužila po rozhovoru s nějakým knězem a jeden přítel jí dal telefonní číslo na Josemaríu Escrivá. Guadalupe tak záhy poznala zakladatele *Opus Dei* a později své setkání s ním v prvním ženském centru tohoto rodícího se hnutí popisovala jako objev toho, k čemu ji Ježíš Kristus volá – tedy aby jej milovala nadevše skrze svou práci a běžný život. Právě toto poselství Bůh lidem sděloval skrze *Opus Dei* a Guadalupe na ně ve svých 27 letech přistoupila. Osobní prelatura činila své první kroky a její nová apoštolka se nejprve věnovala organizaci studentských domovů v Madridu. Na začátku padesátých let jí Josemaría Escrivá navrhl, aby se odstěhovala do Mexika a zahájila tam formační aktivity nového laického hnutí. Guadalupe se tam věnovala nejenom studentům, nýbrž také založila výchovný projekt pro rolnické ženy ve vesnické škole, kde se kromě čtení a psaní učily manuálním pracem.

Roku 1956 se tato neúnavná a energická žena, která svou silnou osobnost vědomě ovládala zdvořilým vystupováním, opět vrací do Evropy, aby osobně pomáhala zakladateli *Opus Dei* v římském ústředí prelatury. Zde se ovšem projevují první známky srdeční choroby, která ji nakonec donutí k definitivnímu návratu do Madridu a několika chirurgickým zákrokům. Guadalupe se ve Španělsku vrací na akademickou dráhu, dokončuje doktorát, věnuje se výzkumu a vyučuje v několika průmyslových školách. Zároveň řídí jedno z center *Opus Dei*. Její spolupracovníci na ni vzpomínají jako na chápavou kolegyni, která co nejčastěji navštěvovala Ježíše ve svatostánku, ale zároveň nezanedbávala své studenty ani přátele. Nestěžovala si na osobní zdravotní problémy, od kterých se v hovoru snažila odvádět pozornost a přenést ji na druhé lidi. Zemřela krátce po poslední srdeční operaci a pouhých deset dní po zakladateli *Opus Dei*, 16. července 1975 v Pamploně.

„Guadalupe může být výbornou průvodkyní na cestě“, říká o. Francesco Russo, ředitel Úřadu pro svatořečení prelatury. „V životě prožila bolestné, dobrodružné i naprosto běžné chvíle, ovšem trvale usilovala o jednotu s Pánem. Blízkost k Bohu v ní vyvolávala radost a veselí, které její okolí považovalo za výjimečné. Smála se nakažlivě, melodicky“, tvrdí don Russo. „Její svatost je naprosto dostupná, protože Guadalupe se plně svěrovala do Božích rukou v běžném životě, kde se propojovala práce a intenzivní zbožnost.“

Angelus

19.5.2019

Bůh nás miluje mnohem více než my sami sebe

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Dnešní evangelium nás přivádí do Večeřadla, abychom si vyslechli slova, kterými se Ježíš před svým Umučením obrátil ke svým učedníkům v „promluvě na rozloučenou“. Poté co umyl nohy Dvanácti, jim říká: »Nové přikázání vám dávám: Milujte se navzájem: jak jsem já miloval vás, tak se navzájem milujte vy« (Jan 13,34). V jakém smyslu však Ježíš označuje toto přikázání za nové? Víme totiž, že již ve Starém zákoně dal Bůh svému lidu přikázání milovat bližního jako sebe (srov. Lv 19,18). Sám Ježíš na otázku, jaké přikázání Zákona je největší, odpověděl, že prvním je milovat Boha z celého srdce a druhým milovat bližního jako sebe sama (Mt 22,38-39).

Jaká novost tedy spočívá v tomto přikázání, které Ježíš dává svým učedníkům? Proč jej nazývá »nové přikázání«? Staré přikázání lásky se stalo *novým*, protože bylo naplněno tímto dodatkem: »jak jsem já miloval vás«, »milujte se, jak jsem já miloval vás«. Veškerá novost spočívá v lásce Ježíše Krista, který dal z lásky život za nás. Jde o Boží lásku, která je všeobecná, bezpodmínečná, bezmezná a vrcholí na kříži. Ve chvíli extrémního ponížení, ve chvíli opuštění Otcem, Syn Boží ukázal a daroval světu plnost lásky. Přehodnocením Kristova umučení a agónie učedníci pochopili význam oněch slov: »Jak jsem já miloval vás, tak se navzájem milujte vy«.

Ježíš nás miloval první, miloval nás navzdory našim křehkostí, našim omezením a našim lidským slabostem. On učinil, že jsme se stali hodni Jeho lásky, která nezná mezí a nikdy nekončí. Tím že nám dal nové přikázání, po nás žádá, abychom se měli rádi mezi sebou nejenom a ne toliko *svojí* láskou, nýbrž *Jeho* láskou, kterou Duch svatý vkládá do našich srdcí, pokud jej s vírou vzýváme. Takto – a jenom takto – se můžeme navzájem milovat nejenom tak, jak milujeme sebe, ale *jak On* miloval nás, to znamená nezměrně více. Bůh nás totiž miluje mnohem více než my sami sebe. Tak především můžeme šířit setbu lásky, která obnovuje vztahy mezi lidmi a otevírá horizonty naděje. Ježíš vždycky otevírá horizonty naděje, Jeho láska otevírá horizonty naděje. Tato láska nás činí novými lidmi, bratry a sestrami v Pánu, a vytváří z nás nový lid Boží, tedy církev, v níž jsou všichni povoláni milovat Krista a milovat se navzájem v NĚm.

Láska, která se projevuje v Kristově kříži a ke které nás v životě volá, je jedinou silou, která proměňuje naše srdce z kamene na srdce z masa; jedinou silou schopnou proměnit naše srdce je Ježíšova láska, pokud touto láskou milujeme také. A tato láska nás uschopňuje milovat nepřátele a odpouštět tomu, kdo nás urazil. Položím vám jednu otázku, a každý, ať si na ni v srdci odpoví: Jsem schopen milovat svoje nepřátele? Každý máme někoho - nevím, zda nepřítel - ale někoho, kdo s námi nesouhlasí, je „na straně těch druhých“ nebo někoho, kdo mu ublížil... Jsem schopen tyto lidi mít rád? Onoho muže, onu ženu, kteří mi ublížili a urazili mne? Jsem schopen jim odpustit? Každý ať si odpoví ve svém srdci. Ježíšova láska nás podněcuje k dialogu, pomáhá nám naslouchat a navzájem se poznat. Láska nás otevírá druhému a stává se základem lidských vztahů. Uschopňuje nás překonávat bariéry vlastních slabostí a vlastních předsudků. Ježíšova láska v nás vytváří mosty, učí novým cestám a rozněcuje dynamismus bratrství.

Panna Maria ať nám pomáhá svojí mateřskou přímluvou, abychom od jejího Syna Ježíše obdrželi dar jeho přikázání a od Ducha svatého moc prokazovat ji v každodenním životě.

20.5.2019

Papež: Evangelizace je svědectví, nikoli proselytismus

Vatikán. Papežský institut zahraničních misí svolal na letošní jaro patnáctou generální kapitulu (Milán, Řím, 27. dubna – 23. května), bilanční setkání, které každých šest let shromáždí zhruba padesátku delegátů v zastoupení více než 460 misionářů, pracujících na všech kontinentech. Její účastníky dnes přijal **papež František**, který v úvodu promluvy poukázal na novinku, již byl vstup diecézních kněží do misí, dosud vyhrazených řeholníkům.

„Spolu s vámi děkuji Pánu za dlouhou cestou, kterou váš institut urazil za téměř 170 let od založení, k němuž došlo v Miláně formou semináře pro zahraniční misie. U jeho zrodu stál mons. Angelo Ramazzotti, tehdejší pavijský biskup, který vzal za své přání papeže Pia IX. a příhodně jej napadlo, že zapojí ostatní lombardské biskupy, a to na základě spoluzodpovědnosti všech diecézí za šíření evangelia mezi národy, jež dosud nepoznaly Ježíše Krista. V oné době to byla novinka, srovnatelná pouze s předchozím založením pařížského Institutu zahraničních misí. Misijní apoštolát tehdy plně spočíval v rukou řeholních řádů a kongregací. Založením pařížského a milánského institutu se jej

postupně začínají ujímat místní církve, které usilují o otevřenost vůči okolnímu světu a vyslání svých kněží za hranice diecéze."

Papežský institut zahraničních misí se rozvíjel obdobně jako řeholní kongregace, aniž by se s nimi ovšem ztotožňoval. Jeho členové neskládají řeholní sliby, nýbrž se definitivním závazkem zasvěcují celoživotní misionářské aktivitě, poznamenal římský biskup a vyjmenoval nejvýznamnější působiště institutu, počínaje misemi v Asii a Oceánii až po jeho dnešní přítomnost v Amazonii a mnoha afrických zemích.

„Vaše dějiny poznamenala světelná stopa, kterou za sebou zanechala svatost mnoha vašich členů, v některých případech oficiálně uznaná církví. Připomeňme mučedníky sv. Alberica Crescitelliho, bl. Giovanniho Battistu Mazzucconiho, bl. Maria Vergaru, zpovědníky bl. Paola Mannu a bl. Clementa Vismaru. Mezi vašimi misionáři najdeme 19 mučedníků, kteří položili život za Ježíše a svůj lid, bez výhrad a osobních kalkulů. Jste „rodinou apoštolů“, mezinárodním společenstvím kněží a laiků, kteří společně sdílejí život i činnost."

Nelze mluvit o skutečné evangelizaci, jestli se při ní nehlásá i jméno, učení, život, zaslíbení, království a tajemství Ježíše z Nazareta, Božího Syna (*Evangelii nuntiandi*, 22), citoval papež František svého předchůdce Pavla VI. Evangelizační poslání nicméně není lidským činem, nýbrž pramení z Boží milosti, což je třeba ustavičně mít na paměti. Neexistuje škola, kde se člověk stává dobrým evangelizátorem, podotknul František.

„Opět se vrací nebezpečí, které sejevilo jako překonané, a sice zaměňování evangelizace za proselytismus. Nikoli – evangelizace je svědectví o Ježíši Kristu, který zemřel a vstal z mrtvých. On přitahuje – proto církev roste touto přitažlivostí, a nikoli proselytismem, jak řekl Benedikt XVI. Tento zmatek vznikl z politicko-ekonomického pojetí „evangelizace“ v uvozovkách, která ale není evangelizací. (...) Nejde o hledání nových členů katolické společnosti, nýbrž o to, jak Ježíše ukazovat svým životem, aby se On sám projevil v mém chování a jednání, a tak se mým životem otevíral prostor pro Ježíše."

Na říjen tohoto roku připadne **mimořádný misijní měsíc**, pokračoval římský biskup, kterým církev oslaví sté výročí vydání apoštolského listu *Maximum illud* o činnosti misionářů ve světě, sepsaného papežem Benediktem XV. (30.11.2019). Cílem této iniciativy, vysvětloval papež František, je oživit povědomí o nutnosti misie ad gentes a vnést nový elán do misionářské proměny života i pastorace.

„K tomu jste si jako vodítko a podnět vybrali větu sv. Pavla: Běda, kdybych nehlásal evangelium (1 Kor 9,16). Pavel vnímá, že zaujetí pro misii a její naléhavost je jeho povoláním, a vy si totéž přejete pro svůj institut. Proto jste ve světle tohoto klíčového slova pracovali na tom, jak nově pochopit postavení vašeho institutu a misii ad gentes v dnešním světě, abyste jak pro laiky, tak pro kněze potvrdili prvenství jediného misijního povolání, zvolili si rámec misie, zařadili mezi misijní činnost také pastoraci povolání, zamysleli se nad svým společenstvím a případnou reorganizací Papežského institutu zahraničních misí dnes i v budoucnu. Proto vám říkám: Nebojme se s důvěrou v Boha a velkou odvahou učinit misijní rozhodnutí, které bude schopné všechno proměnit, aby se zvyklosti, styly, harmonogramy, slovník i všechny církevní struktury staly přiměřenou cestou k evangelizaci současného světa",

a to spíše než k sebeprezentaci (srov. **List papeže Františka vyhlášující mimořádný misijní měsíc**), vyzýval Petrův nástupce členy Papežského institutu zahraničních misí při dnešní audienci.

Kázání z Domu sv. Marty

21.5.2019

Ježíšův pokoj je jako hlubina v moři, jehož hladinou zmítají vlny

Vatikán. Po delší době dnes papež František při ranní mši v kapli Domu sv. Marty opět kázal. Komentoval dnešní evangelium (*Jan 14,27-31a*) o pokoji, který dává Ježíš svým učedníkům a je jiný než ten, který dává svět.

Petrův nástupce si vzal podnět z prvního liturgického čtení ze Skutků apoštolů (14,19-28), popisujícího útrapy a soužení svatého Pavla v Malé Asii. „Zdá se jakoby život v pronásledování a souženích postrádal pokoj – začal František - avšak poslední blahoslavenství praví jasně: »Blahoslavení jste, když

vás budou kvůli mně tupit, pronásledovat a vylhaně vám připisovat každou špatnost; radujte se a jásejte» (Mt 5,11-12).

„Ježíšův pokoj souvisí s životem v pronásledování, se soužením. Je to pokoj, který spočívá hodně hluboko, velmi hluboko pod vším ostatním. Pokoj, který nikdo nemůže odejmout. Darovaný pokoj je jako hlubina v moři, jehož hladina se zmítá vlnami. Žít v pokoji s Ježíšem znamená mít tuto vnitřní zkušenost, která zůstává za všech zkoušek, ve všech obtížích i souženích.“

Pouze tak – pokračoval papež – je možné porozumět způsobu, jakým svoji poslední hodinu prožívali svatí a svědkové, kteří podstupovali mučednictví jako pozvánku na svatbu. Toto je dar Ježíšova pokoje, který nemůžeme dosáhnout lidskými prostředky. např. jako když u lékaře dostaneme prášky na spaní. Je to něco jiného, co působí v nitru Duch svatý a uděluje sílu.

„Ježíšův pokoj nás učí jít v životě vpřed. Učí nás trpělivosti. Strpení je slovo, kterému dost dobře nerozumíme a které je silně křesťanské; znamená nést na sobě. Nést na svých bedrech život, těžkosti, práci – všechno bez ztráty pokoje. Nést, ba dokonce mít odvahu pokračovat. Tomu lze rozumět, jen když je v nitru Duch svatý, který nám dává Ježíšův pokoj.“

Pokud se však necháme strhnout nervozitou – řekl dále papež - pokoj ztrácíme. Máme-li totiž v srdci pokoj přislíbený Ježíšem, a nikoli ten, který dává svět či peníze na bankovním účtu, můžeme čelit těm nejhorším zkouškám dokonce i s úsměvem srdce.

„Člověk, který žije s tímto pokojem, nikdy neztrácí humor. Umí se smát sobě, druhým i svému vlastnímu stínu. Všem se usmívá. Tento smysl pro humor je velmi blízký Boží milosti. Ježíšův pokoj je v každodenním životě. Ježíšův pokoj má i v soužení onu špetku humoru, který nám umožňuje zhluboka dýchat. Kéž nám Pán dává tento pokoj, který pochází z Ducha svatého. Ježíšův vlastní pokoj, který nám pomáhá snášet a nést v životě mnohé těžkosti.“

Kázal papež František při ranní mši v kapli Domu sv. Marty.

21.5.2019

Vincent Lambert: Odvolací soud nařídil obnovení výživy

Francie/Vatikán. Případ dvačtyřicetiletého Vincenta Lamberta, odkázaného přes deset let na lůžko a trpícího kvadruplegií, nabral opět nový směr. V pozdních večerních hodinách pařížský odvolací soud nařídil opětovné zavedení umělé výživy, od níž byl včera ráno odpojen. Rozhodnutí lékařů, znamenající de facto pomalou smrt žízni a hladem, zvrátily ohledy na expertizu zvláštního výboru OSN pro práva postižených, který si vyžádal čas na přezkoumání případu.

„Je to velké vítězství,“ ohlásil advokát pacientových rodičů Jean Paillot s uspokojením nad tím, že se Francie zavázala zohlednit mezinárodní konvence. Po prohraných procesech před francouzskými soudy všech instancí i před Evropským soudem pro lidská práva se právníci 3. května odvolali k Mezinárodnímu výboru pro práva postižených při OSN. Výbor požádal francouzský stát o šestiměsíční lhůtu na prozkoumání případu. Francouzský soud žádost nepřijal, ale odvolací instance vyslyšela žádost rodičů a rozhodnutí o osudu Vincenta Lamberta je tedy na půl roku odloženo.

Papežovy apely: Jedině Bůh je Pánem života

Drama Vincenta Lamberta, které se stalo symbolem debaty o konci života nejenom ve Francii, našlo odezvu také ve Vatikánu. Před rokem v dubnu papež František dvakrát zmínil jeho jméno s prosbou o modlitbu. Při *Regina Coeli* 15. dubna 2018 vybídl k respektování důstojnosti lidí stížených těžkou nemocí a „k jejich léčení způsobem příhodným pro jejich stav, v souladu s rodiči, lékaři i dalšími zdravotníky a s velkou úctou k životu“. Podobně o tři dny později při generální audienci (18. 4. 2018) obrátil světovou pozornost k případu Vincenta Lamberta a anglického chlapce Alfieho Evanse, aby zdůraznil, že „jediným Pánem života, od počátku až do jeho přirozeného konce, je Bůh.“ Také včera odpoledne papežský tvít připomněl, že život má být vždy střežen, a varoval před kulturou odpisu.

Vatikán: Kontinuita péče je nevyhnutelnou povinností

Stanovisko francouzských biskupů (mons. Érica de Moulins-Beaufort a pomocného biskupa Bruna Feilleta) dnes podpořil také vatikánský Úřad pro laiky rodinu a život. Ve společném prohlášení všech tří sekcí potvrzuje, že tzv. vegetativní stav, jakkoli je jistě závažný, nezasahuje důstojnost člověka ani jeho základní práva na život a péči, chápány jako základní lidskou pomoc. „Výživa a hydratace vždy představuje základní formu péče odpovídající udržování při životě: výživa nemocného nepředstavuje nikdy iracionální úpornou péči, dokud je lidský organismus schopen absorbovat výživu a hydrataci, pokud nevyvolává nesnesitelnou bolest ani není pro pacienta škodlivá,“ stojí ve vatikánském prohlášení. Ukončení tohoto druhu péče proto znamená „opuštění nemocného, založené na nemilosrdném úsudku o kvalitě života, jež je výrazem kultury odpisu, neuznávající jedinečnost a nekonečnou hodnotu křehkých a bezbranných lidí. Kontinuita této péče je nevyhnutelnou povinností,“ čteme ve vyjádření vatikánského Úřadu pro laiky rodinu a život, které v závěru vyjadřuje přání, aby se co nejrychleji našlo řešení pro péči o život pana Lamberta, a ujišťuje o modlitbě Svatého otce a celé církve.

Pařížský arcibiskup: Volba mezi civilizací odpisu a civilizací lásky

Proti rozhodnutí lékařů o ukončení paliativní péče vystoupil také pařížský arcibiskup Michel Aupetit, který je sám původním školením lékař a specialista v oblasti bioetiky. Ve svém prohlášení srovnává případ Vincenta Lamberta s jiným podobným, totiž se situací historicky nejúspěšnějšího pilota Formule 1 Michaela Schumachera. Navzdory jeho slávě se v tomto případě média nezmocnila lékařské kauzy a pacient se může těšit léčbě v soukromém sektoru, podotýká pařížský arcibiskup. Připomíná také, že Vincent Lambert „má oči otevřené, normálně dýchá, je ve stabilizovaném stavu a není v žádném případě na konci života“. Arcibiskup Aupetit vyslovuje také ostrý soud nad civilizací, která pojmá lidské bytosti jako „funkční roboty“, které mohou být vyřazeny z provozu, „jakmile se už nehodí“. Připomíná také, že v případě Vincenta Lamberta jde o protizákonné upírání základní péče postiženému pacientovi. Tento muž totiž není v terminálním stádiu a nelze tedy mluvit o „urputné péči“. Ocítáme se před rozhodující volbou: buď se postavíme za civilizaci odpisu nebo za civilizaci lásky.

Komunita papeže Jana XXIII. nabízí útočiště pro Vincenta ve svém domě ve Francii

„Jsme připraveni přijmout Vincenta Lamberta v jednom našem domě ve Francii,“ prohlásil včera předseda Komunity papeže Jana XXIII. Giovanni Paolo Ramonda. „Ze své každodenní zkušenosti víme, že tam, kde jsou těžce nemocní lidé přijímáni s rodinnou vřelostí, nacházejí nové cesty komunikace a dokonce i úsměv – stojí dále v textu italské komunity. - Jsme tu svědky paradoxu kultury eutanázie: Vincent je nejprve zachráněn po nehodě, probuzen z komatu, léčen a nakonec má zemřít strašlivou smrtí hladem a žízní.“ Komunita papeže Jana XXIII. spravuje 251 zařízení v Itálii a 42 v dalších zemích, v nichž má k dispozici celkem 1283 lůžek v rodinném prostředí.

Homilie

23.5.2019

Evangelium učí, že problémy se v církvi neřeší podle připraveného receptu

Boží Slovo v dnešním čtení ze Skutků apoštolů popisuje první velké církevní shromáždění v dějinách. Nastala neočekávaná situace: pohané přicházeli k víře. A vyvstala otázka, zda se musejí stejně jako ostatní přizpůsobit také všem starozákonním normám? Bylo třeba přijmout obtížné rozhodnutí, a Pán už nebyl mezi nimi. Naskytá se otázka: proč Ježíš nedal žádný pokyn, jak urovnat toto »dlouhé rokování« (Sk 15,7). Stačil by malý náznak apoštolům, kteří s Ním po léta byli každý den. Proč Ježíš nedal navždy jasná, rezolutní a snadno dostupná pravidla?

To je pokušení *efektivismu*, tedy takového smýšlení, podle něhož si církev vede dobře, pokud má všechno pod kontrolou, žije bez otřesů a má vždycky uspořádané plány. Je to také pokušení kazuistiky. Pán si takto nepočíná. Neposílá totiž svým učedníkům z nebe nějakou odpověď, posílá Ducha svatého. A Duch nepřináší denní řád, přichází jako oheň. Ježíš nechce, aby církev byla vzorově perfektní, měla zalíbení ve vlastní organizaci a ve schopnosti bránit svoje dobré jméno. Ubohé místní církve, pachtící se organizováním, plánováním ve snaze mít všechno jasné a seřazené. To mi působí bolest. Ježíš nežil takto, nýbrž na cestě a bez obav ze životních otřesů. Naším životním programem je evangelium.

V něm je všechno. Učí nás, že se problémy neřeší podle připraveného receptu a víra není cestovní mapa, nýbrž »cesta« (Sk 9,2), kterou se jde společně, vždycky společně a s důvěrou. Vyprávění Skutků podává tři podstatné prvky putující církve: *pokoru naslouchání, charisma celku a odvahu k odříkání*.

Začněme od konce, od *odvahy k odříkání*. Výsledek onoho velkého rokování nespočíval v nařízení něčeho nového, nýbrž ve zřeknutí se něčeho starého. První křesťané se však nezříkali nicotných věcí. Šlo o důležité náboženské tradice a předpisy, drahé vyvolenému lidu. Ve hře byla náboženská identita. Nicméně rozhodli, že Pánova zvěst je prvořadá a cennější než vše ostatní. Kvůli misijnímu poslání a aby bylo transparentně a věrohodně zvěstováno každému, že Bůh je láska, je možné a nutné zřít se takových lidských přesvědčení a tradic, jež jsou spíše na překážku než ku pomoci. I nám je zapotřebí společně objevit *krásu zřeknutí*, především v nás samotných. Svatý Petr říká, že Pán »vírou očistil srdce« (Sk 15,9). Bůh očišťuje, Bůh zjednodušuje a často umožňuje růst tím, že odnímá, nikoli přidává, jako to děláme my. Pravá víra očišťuje od lpění. K následování Pána je zapotřebí kráčet hbitě, k čemuž je třeba se oprostit, i když to přichází draho. Jako církev nejsme povoláni k podnikatelským kompromisům, nýbrž evangelijnímu rozmachu. A při očišťování a reformě je třeba se vyhnout určitému *šelmovství*, tedy fingování změny s cílem, aby se ve skutečnosti nezměnilo nic. K tomu například dochází ve snaze jít s dobou, kdy se povrch trochu nalíčí šminkami kvůli zdání mladosti. Pán nechce kosmetické úpravy, chce obrácení srdce, vedoucí skrze odříkání. Vyjití ze sebe je základem reformy.

Podívejme se, k čemu došli první křesťané. Odvážili se zřeknutí, počínaje *pokorou naslouchání*. Cvičili se v *nezájmu o sebe*. Vidíme, že každý nechává mluvit druhého a je ochoten změnit vlastní přesvědčení. Naslouchat umí pouze ten, kdo nechá hlas druhého opravdu vstoupit k sobě. A když roste zájem o druhé, zvyšuje se nezájem o sebe. Pokornými se stáváme, vydáme-li se cestou naslouchání, jež se zřiká snahy potvrzovat sebe a rezolutně prosazovat vlastní ideje ve snaze o dosažení konsenzu za každou cenu. Pokora se rodí, když se namísto mluvení, poslouchá; když se ustoupí ze středu. Roste se pokorenými. To je cesta pokorné služebnosti, kterou se vydal Ježíš. A na tuto cestu činorodé lásky sestupuje a směřuje Duch.

Pro toho, kdo chce jít cestami lásky, označuje pokora a naslouchání *ucho obrácené k maličkým*. Pohledme opět na první křesťany: všichni mlčí, aby naslouchali Barnabášovi a Pavlovi. Ti dorazili jako poslední, ale je jim umožněno vyprávět o všem, co jejich prostřednictvím vykonal Bůh (srov. v.12). Vždycky je důležité naslouchat hlasu všech, zejména maličkým a posledním. Ve světě mluví ten, kdo má více prostředků, ale mezi námi tomu tak není, protože Bůh se rád zjevuje skrze maličké a poslední. A každého žádá, aby na nikoho neshlížel dolů. Hledět na nějakého člověka shora dolů je dovoleno pouze v případě, že se mu pomáhá povstat. Jedině v tomto případě, jinak ne.

A nakonec *naslouchání životu*: Pavel a Barnabáš vyprávějí zážitky, nikoli ideje. Takto rozlišuje církev; nikoli před *komputerem*, nýbrž před realitou lidí. Diskutuje se o idejích, avšak situace se rozlišují. Lidé jsou dřív než plány. Skromným pohledem hledat v druhých Boží přítomnost, jež nespočívá ve velkoleposti toho, co děláme, nýbrž v nepatrnosti chudých, které potkáváme. Nedíváme-li se přímo na ně, budeme nakonec vidět jenom sami sebe a učiníme si z nich nástroje sebepotvrzení, používáme druhé.

Od pokory naslouchání k odvaze zřeknutí, všechno vede *charismatem celku*. V diskusi prvotní církve totiž jednota vždycky převládá nad rozdíly. Každý upřednostňuje nikoli své vlastní záliby a strategie, nýbrž je a cítí se být Ježíšovou církví, shromážděnou kolem Petra, v lásce, která nevytváří uniformitu, nýbrž komunitu. Nikdo nevěděl všechno, nikdo neměl *celek charismat*, nýbrž každý měl *charisma celku*. To je podstatné, protože nelze prokazovat dobro doopravdy a nemít se doopravdy rádi. Jaké bylo tajemství oněch křesťanů? Měli odlišné vnímání i zaměření, byli rovněž silnými osobnostmi, ale byla tu síla mít se rádi v Pánu. Vidíme to na Jakubovi, který ve chvíli, kdy bylo třeba vyvodit závěry, říká jen několik svých slov a cituje mnoho Božího Slova (srov. Sk 15,16-18). Nechává mluvit Slovo. Zatímco hlasy ďábla a světa vedou k rozdělení, hlas Dobrého Pastýře utváří jediné stáde. A takto se komunita zakládá na Božím Slovu a zůstává v Jeho lásce.

»Zůstaňte v mé lásce« (Jan 15,9) – žádá Ježíš v evangeliu. Jak to udělat? Je třeba být nablízku Jemu, lámanému Chlebu. Pomůže nám, budeme-li stát před svatostánkem a před živými svatostánky, jimiž jsou chudí. Eucharistie a chudí, pevný svatostánek a pohyblivé svatostánky; tam se zůstává v lásce a vstřebává se mentalita lámaného Chleba. Tam se chápe ono »jako«, o kterém mluví Ježíš: »Jako Otec miloval mne, tak já jsem miloval vás« (*tamt.*). A *jak* miloval Otec Ježíše? Tím že mu dal všechno a nic

si nenechal pro sebe. Říkáme to v Krédu: »Bůh z Boha, světlo ze světla« - dal mu všechno. Když se však zdráháme dávat a na prvním místě bráníme svoje zájmy, nenapodobujeme toto *Boží jako* a nejsme *svobodnou a osvobozující církví*. Ježíš žádá, abychom zůstali v *Něm*, nikoli ve svých idejích; abychom vyšli z nároku kontrolovat a řídit; žádá nás, abychom druhým důvěřovali a dávali se jim. Prosme Pána, ať nás osvobodí od efektivismu, zesvětštění, od subtilního pokušení klanět se sobě samým a svojí vlastní dovednosti, obsesivní organizaci. Prosme o milost přijímat cestu, kterou ukazuje Boží Slovo: *pokoru, společenství a odříkání*.